

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. N°. 208.

Anden Session.

59de Møde.

Tirsdagen den 7de Januar.

(Fortsat.)

Ordføreren: Af de Poster, der nu ere under Forhandling, skal jeg først tillade mig at henlede Thingets Opmærksomhed paa den Post, som Udvalget har opstillet i sin Betænkning under Nr. 10, uagtet det ikke hertil har knyttet noget Forslag til en Endring i Summen; den angaaer den Understøttelse, som gives til Fiskerier, navnlig Fiskerier under Island. Der er ganske særegne Omstændigheder forbundne med denne Understøttelse, som saavel fra de fleste sagkyndige Personers som ogsaa fra Regjeringens Side anerkjendes at være uhensigtsmæssig, og som derfor burde ophøre; men man er ved en Art contractmæssig Forpligtelse, der allerede daterer sig fra Sytten Hundrede nogle og firfjndstyve, bunden til at understøtte visse bestemte Skibe, naar de udsendes paa denne Fart, og, da Understøttelsen ikke er saa ganske ubetydelig, have Cierne, hvem det endog har været tilladt, ved Salg at overdrage den Ret til, de saaledes have erhvervet, til Andre, vidst at vedligeholde disse Skibe ved forskellige Slags deelvise, men paa hinanden følgende Udbedringer, saaledes at de endnu existere under det samme Navn og med de samme Documenter, men dog saaledes, at det vistnok er overmaade tvivlsomt, hvorvidt der er Noget tilbage af de oprindelige Skibe. Det bliver derfor et Spørgsmaal, hvorvidt der endnu kan siges at paahvile Staten nogen Forpligtelse til saa Henseende; men dette Spørgsmaals Afgjorelse kan først finde Sted efter en Undersøgelse af Mand, som maae antages at være særdeles sagkyndige i denne Retning, og først, naar det ved disse Mænds Skøn er afgjort, om man med Ret og Bil-

lighed kan sige, at de paagældende Skibe virkelig ere de samme, hvilkke Understøttelsen er tilstaaet, kan det Spørgsmaal komme under Afgjorelse, hvorvidt Understøttelsen bør vedblive eller ikke. Udvalget har tænkt sig, at denne Undersøgelse nærmest maatte foranstattes af Statsrevisionen, det vil naturligviis sige, ikke foretages af selve Statsrevisionen, men at den kunde foranledige den, og det er en saadan Bemærkning, som Udvalget i sin Betænkning har tilladt sig at fremsætte for Thinget.

Det næste Punkt angaaer en Forhøielse, om hvilken der er fremkommet Begjæring fra det kongelige Landhuusholdningssekskab, i Særdeleshed støttet paa flere betydelige Udgifter, som Selskabet i de senere Aar deels har havt, deels paatænkt, i hvilken Henseende man især har fremhævet, at Selskabet som bekendt har ladet det være sig magtpaaliggende som en af dets vigtigste Bestræbelser, at sørge for unge Bønderkarles Oplærelse i Landhuusholdning til dygtige Landmænd. Det er en Bestræbelse, som i Særdeleshed i tidligere Tid har fundet særdeles stor Anerkjendelse, og man har endog for at fremme dette givet de Bønderkarle, som saaledes blive oplærte, Fritagelse for Krigstjeneste, hvorfor disse Pladser vare særdeles søgte; men efter at den nye Værnepligtslovs ere udkommet, har man naturligviis maattet fratage disse unge Menneffer den Fritagelse, som tidligere har været dem tilstaaet, og Selskabet har derfor meent, at det maaskee nu ikke mere vilde være saa godt muligt et faae disse unge Menneffer anbragte paa samme Maade som før, medmindre Selskabet kunde give dem nogen Løn i den Tid, de oplærtes. Udvalget har imidlertid troet, at man herved burde tage Hensyn til, at det, ved den saameget større Lethed, unge Menneffer af Bøndestanden nu have til at skaffe sig en ordentlig og dygtig